

Đề thi giữa học kì 2 môn Văn lớp 12 năm 2022 - Đề số 1**I. Đọc - hiểu (3,0 điểm)****Đọc văn bản:**

Đừng tự làm trái tim mình thương tổn

Kéo tâm hồn bề bộn tựa tơ giăng

Bởi cuộc đời vốn dĩ chẳng công bằng

Phải biết vượt khó khăn mà tồn tại

Ai thành công mà chưa từng thất bại

Bước sai đường quay lại muộn màng chi

Hà có gì để dạ mãi sân si

Tự đưa tay mà gạt đi dòng lệ

Dù biết rằng điều đó làm không dễ

Nhưng ưu sầu cũng đâu thể đổi thay

Có những điều cần phải học buông tay

Vì bản thân một ngày mai tươi sáng

Nước mắt rơi lâu ngày rồi cũng cạn

Mây có mù vẫn phiêu lãng bay xa

Nên chớ buồn về những thứ đã qua

Vì niềm vui chính là nơi phía trước

Bởi thời gian chẳng bao giờ chảy ngược

Đừng biến mình thành nhu nhược nhé ai.

(Bước qua niềm đau – Tùng Trần – Tuyển tập thơ tự động viên bản thân)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản.

Câu 2. Những dòng thơ nào thể hiện sự động viên bản thân hãy cố gắng vượt qua khó khăn, gian khổ của tác giả ?

Câu 3. Anh/chị hiểu như thế nào về dòng thơ “ *Có những điều cần phải học buông tay*”?

Câu 4. Thông điệp mà anh/ chị rút ra từ văn bản trên là gì?

II. Phần làm văn (7.0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Từ nội dung văn bản ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) về sự mạnh mẽ của con người trong cuộc sống.

Câu 2. (5,0 điểm)

“... Ngày Tết, Mị cũng uống rượu. Mị lén lấy hũ rượu, cứ uống ực từng bát. Rồi say, Mị lịm mặt ngồi đấy nhìn mọi người nhảy đồng, người hát, nhưng lòng Mị thì đang sống về ngày trước. Tai Mị văng vẳng tiếng sáo gọi bạn đầu làng. Ngày trước, Mị thổi sáo giỏi. Mùa xuân này, Mị uống rượu bên bếp và thổi sáo. Mị uốn chiếc lá trên môi, thổi lá cũng hay như thổi sáo. Có biết bao nhiêu người mê, ngày đêm đã thổi sáo đi theo Mị.

Rượu đã tan lúc nào. Người về, người đi chơi đã vãn cả. Mị không biết, Mị vẫn ngồi trơ một mình giữa nhà. Mãi sau Mị mới đứng dậy, nhưng Mị không bước ra đường chơi, mà từ từ bước vào buồng. Chẳng năm nào A sử cho Mị đi chơi Tết. Mị cũng chẳng buồn đi. Bấy giờ Mị ngồi xuống giường, trông ra cái cửa sổ lỗ vuông mờ mờ trăng trắng. Đã từ nãy, Mị thấy phoi phới trở lại, trong lòng đột nhiên vui sướng như những đêm Tết ngày trước. Mị trẻ lắm. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi. Bao nhiêu người có chồng cũng đi chơi ngày Tết. Huống chi A Sử

với Mị, không có lòng với nhau mà vẫn phải ở với nhau! Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay, chứ không buồn nhớ lại nữa. Nhớ lại, chỉ thấy nước mắt ứa ra. Mà tiếng sáo gọi bạn yêu vẫn lừng lơ bay ngoài đường.

Anh ném pao, em không bắt

Em không yêu, quả pao rơi rồi”...

(Trích “Vợ chồng A Phủ” - Tô Hoài- Nhà xuất bản giáo dục, tập 2 trang 7,8)

Cảm nhận của anh/ chị về diễn biến tâm trạng của nhân vật Mị trong đoạn trích trên. Từ đó làm nổi bật tấm lòng của nhà văn Tô Hoài đối với người dân lao động nghèo Tây Bắc.

Đáp án đề thi giữa kì 2 môn Văn 12 năm 2022 (Đề số 1)

I. Đọc - hiểu

Câu 1

Phong cách ngôn ngữ: Nghệ thuật

Câu 2

Các dòng thơ:

- Đừng tự làm trái tim mình thương tổn
- Phải biết vượt khó khăn mà tồn tại
- Tự đưa tay mà gạt đi dòng lệ
- Nên chớ buồn về những thứ đã qua
- Đừng biến mình thành nhu nhược

(HS tìm được 3 dòng đúng đạt 0,5điểm)

Câu 3:

Câu thơ “Có những điều cần phải học buông tay”: Trong cuộc sống con người cần biết “buông” có nghĩa là để cho rời khỏi tay, không cầm giữ nữa những điều mà chúng ta tự nhận thức chỉ đem lại nỗi đau, sự mệt mỏi, sự ích kỉ hẹp hòi...

Câu 4:

- Hãy luôn mạnh mẽ để cuộc sống tốt đẹp hơn.
- Hãy biết buông đúng lúc, đúng việc để có cuộc sống ý nghĩa.

II. Phần làm văn

Câu 1. Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) về sự mạnh mẽ của con người trong cuộc sống.

a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn

Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng- phân- hợp, móc xích hoặc song hành.

b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận

Sự mạnh mẽ của con người trong cuộc sống.

c. Triển khai vấn đề nghị luận

Thí sinh chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng cần làm rõ sự mạnh mẽ của con người trong cuộc sống. Có thể triển khai theo hướng:

Sự mạnh mẽ giúp cho con người vượt qua mọi khó khăn thử thách, nuôi dưỡng khát vọng, nhanh chóng hành động để gạt hái thành công và đóng góp tích cực cho cộng đồng.

d. Chính tả, dùng từ, đặt câu

Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt.

e. Sáng tạo

Có cách diễn đạt mới mẻ, thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận.

Câu 2.

* Giới thiệu khái quát về tác giả Tô Hoài, tác phẩm “ Vợ chồng A Phủ” và đoạn trích

- Tô Hoài là một trong những gương mặt tiêu biểu của nền văn xuôi Việt Nam hiện đại.

- “ Vợ chồng A Phủ” in trong tập “Truyện Tây Bắc”. Tác phẩm phản ánh bức tranh đời sống bi thảm của người dân nghèo dưới ách áp bức, bóc lột của bọn thực dân phong kiến và bài ca về phẩm chất, sức sống mãnh liệt của người lao động.

* Cảm nhận tâm trạng của Mị trong đoạn trích

- Mị cô gái Mèo trẻ đẹp, có tài thổi sáo, nhiều chàng trai theo đuổi. Vì món nợ truyền kiếp, bị bắt về làm dâu gạt nợ trong nhà Thống lí Pá tra, trở thành nô lệ, dần tê liệt tinh thần.

- Bối cảnh của tâm trạng: xuân đến, tết về, tiếng sáo gọi bạn.

- Ở Mị trỗi dậy sức sống mãnh liệt: uống rượu, say, lòng Mị sống lại “ngày trước” với tự do, tình yêu, hạnh phúc dù trong nghèo khó. Mị thấy “phơi phới trở lại trong lòng vui sướng” Mị ý thức còn trẻ lắm, muốn đi chơi.

- Ý thức đã trở về, Mị lại nghĩ đến cái chết “ Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay ...”

- Xây dựng nhân vật thành công, nhất là miêu tả tâm lí với bút pháp trực tiếp, gián tiếp

* Tấm lòng của nhà văn đối với người dân Tây Bắc

- Yêu thương, đồng cảm

- Khẳng định phẩm chất tốt đẹp, ca ngợi sức sống tiềm tàng mãnh liệt, khát vọng tự do, hạnh phúc của người lao động.

Đề thi giữa kì 2 Văn lớp 12 năm 2022 - Đề số 2

I. ĐỌC - HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau đây và trả lời các câu hỏi từ Câu 1 đến Câu 4:

“Khi đã khai phóng được bản thân, con người sẽ tìm ra chính mình ở hai khía cạnh quan trọng nhất: con người văn hóa và con người chuyên môn của mình.

Ở khía cạnh con người văn hóa, đó là việc tìm ra được đâu là lương tri và phẩm giá của mình, đâu là lẽ sống và giá trị sống của mình; đâu là những giá trị

làm nên chính mình, là những thứ mà vì nó hay để bảo vệ nó, mình sẵn lòng hi sinh mọi thứ khác; đâu là “chân ga” (để giúp mình vượt qua bao đèo cao) và đâu là “chân thắng” (để giúp mình không rơi xuống vực sâu).

Ở khía cạnh con người chuyên môn (hay con người công việc, nghề nghiệp, sự nghiệp), đó là việc tìm ra mình thực sự thích cái gì, mình giỏi cái gì, hiểu được mình giỏi đến mức độ nào để đặt mình vào một công việc phù hợp nhất với “cái chất” con người mình. Khi làm công việc mà mình giỏi nhất, mê nhất và phù hợp với “cái chất” con người của mình nhất thì khi đó làm việc cũng là làm người, khi đó mình làm việc nhưng cũng là sống với con người của mình”

(*Đúng việc, một góc nhìn về câu chuyện khai minh* – Giản Tư Trung, NXB Tri Thức – 2015)

Câu 1. Đoạn trích được viết theo phong cách ngôn ngữ nào?

Câu 2. Hãy xác định câu chủ đề của đoạn văn bản.

Câu 3. Trong đoạn trích, tác giả chủ yếu sử dụng thao tác lập luận nào?

Câu 4. Từ quan niệm về “*con người chuyên môn*” trong đoạn trích trên, anh / chị hãy trình bày suy nghĩ trong định hướng lựa chọn nghề nghiệp của bản thân. Trả lời trong khoảng 5-7 dòng.

II. Phần làm văn (7.0 điểm)

Cảm nhận về nhân vật Mị trong hai đoạn văn sau:

“... Mỗi ngày Mị càng không nói, lúi lũi như con rùa nuôi trong xó cửa. Ở cái buồng Mị nằm, kín mít, có một chiếc cửa sổ một lỗ vuông bằng bàn tay. Lúc nào trông ra cũng chỉ thấy trăng trắng, không biết là sương hay là nắng. Mị nghĩ rằng mình cứ chỉ ngồi trong cái lỗ vuông ấy mà trông ra, đến bao giờ chết thì thôi. ...”

“...Trong bóng tối, Mị đứng im lặng, như không biết mình đang bị trói. Hơi rượu còn nồng nàn, Mị vẫn nghe tiếng sáo đưa Mị đi theo những cuộc chơi, những đám chơi. “*Em không yêu, quả pao rơi rồi. Em yêu người nào, em bắt pao nào...*”. Mị vùng bước đi. Nhưng tay chân đau không cựa được. Mị không nghe tiếng sáo nữa. Chỉ còn nghe tiếng chân ngựa đạp vào vách. Ngựa vẫn đứng yên, gãi chân, nhai cỏ. Mị thổn thức nghĩ mình không bằng con ngựa. ...”

(Trích **Vợ chồng A Phủ** - Tô Hoài, Ngữ văn 12, Tập hai, NXB Giáo dục, 2015)

Đáp án đề thi Văn giữa kì 2 lớp 12 năm 2022 (Đề số 2)**I. Đọc - hiểu****Câu 1:**

Phong cách ngôn ngữ chính luận/ chính luận

Câu 2:

Câu chủ đề: “*Khi đã khai phóng được bản thân, con người sẽ tìm ra chính mình ở hai khía cạnh quan trọng nhất: con người văn hóa và con người chuyên môn của mình*”.

Câu 3:

Thao tác lập luận phân tích/ Thao tác phân tích/ Lập luận phân tích/ Phân tích .

Câu 4:

HS thể hiện kỹ năng viết đoạn văn (diễn đạt kiểu diễn dịch hay quy nạp, hoặc tổng phân hợp...); trình bày ngắn gọn suy nghĩ của bản thân về: “con người chuyên môn” và định hướng nghề nghiệp của bản thân, có thể theo hướng:

- Mình thực sự thích cái gì, mình giỏi cái gì, sở trường của bản thân là gì, hiểu được và tin là mình giỏi đến mức độ nào?...
- Mình có thể phát huy năng lực, giỏi giang ở lĩnh vực nào, nghề nghiệp nào?...

II. Phần làm văn**1. Khái quát chung:**

- Tô Hoài là một trong những gương mặt tiêu biểu của văn xuôi Việt Nam hiện đại. “Vợ chồng A Phủ” trích trong tập “Truyện Tây Bắc”, là một trong những tác phẩm đặc sắc nhất của ông, được viết sau chuyến đi thực tế Tây Bắc 1953. Tác phẩm là bức tranh bi thảm của người dân nghèo miền núi dưới ách áp bức, bóc lột của bọn phong kiến, thực dân và là bài ca về phẩm chất, vẻ đẹp, về sức sống mãnh liệt của người lao động.

- Mị là cô gái xinh đẹp, có tài, có nhiều chàng trai theo đuổi. Vì món nợ truyền kiếp của cha với nhà thống lí, Mị đã bị bắt về cúng trình ma và trở thành con dâu gạt nợ nhà thống lí. Từ cô gái yêu tự do, đầy sức sống, Mị trở thành nô lệ, dần dần

tê liệt về ý thức... Thế nhưng với phẩm chất tốt đẹp của người lao động, sức sống cứ tiềm tàng, âm ỉ rồi bùng cháy mãnh liệt để rồi Mị tự đứng dậy giải thoát mình khỏi cuộc đời nô lệ.

2. Cảm nhận về nhân vật Mị qua hai đoạn văn

a. Đoạn văn thứ nhất:

- Vị trí: thuộc nửa đầu của đoạn trích trong sách giáo khoa. Sau ý định tìm lá ngón tự tử không thành vì thương cha, Mị cam chịu trở về nhà thống lí và chôn vùi tuổi xuân của mình trong địa ngục trần gian đó.

- Nội dung: + Hoàn cảnh sống tăm tối, bế tắc, tù túng

+ Tê liệt về cảm xúc, mất dần ý thức về cuộc sống

=> Tố cáo tội ác của bọn cường hào địa chủ phong kiến miền núi.

b. Đoạn văn thứ hai:

- Vị trí: thuộc nửa đầu của đoạn trích trong sách giáo khoa.

- Hoàn cảnh dẫn đến sự thay đổi trong tâm trạng của nhân vật ở đoạn văn thứ hai: thiên nhiên mùa xuân thơ mộng, cuộc sống sinh hoạt vui tươi, đặc biệt tiếng sáo lay gọi, thức nhắc. Tất cả đã khiến Mị - con người sống tê liệt về ý thức, tinh thần trở lại với những khát vọng sống mãnh liệt – “*Mị muốn đi chơi. ...*”. Đúng lúc đó, A Sử đi vào, trói Mị suốt đêm trong buồng tối.

- Tâm trạng của Mị:

+ Cảm giác nuối tiếc quá khứ và khát vọng sống, khát vọng hạnh phúc từ đó dẫn đến hành động Mị vùng bước đi trong dây trói.

+ Chính hành động vùng bước đi “*nhưng tay chân đau không cựa được*” – đưa Mị trở về với thực tại: Tiếng sáo tắt ngay, ước mơ tan biến, và hiện thực phũ phàng hiện ra: chỉ còn nghe tiếng chân ngựa đạp vào vách,... và “*thôn thức nghĩ mình không bằng con ngựa*”

→ Trong đoạn văn, hai biểu hiện tâm trạng của nhân vật được đặt trong sự đối lập của hai thế giới: thế giới của ước mơ với “*hơi rượu còn nồng nàn*”, tiếng sáo rập rờn trong đầu và thế giới của hiện thực với tiếng chân ngựa đạp vào vách. Hai tâm trạng ấy tiếp nối nhau trong sự phát triển biện chứng để hoàn chỉnh chân dung và số phận nhân vật.

→ Sức sống mạnh mẽ, chuẩn bị cho hành động phản kháng mãnh liệt: cắt dây trói cứu A Phủ, cứu chính mình.

3. Đánh giá về nhân vật qua hai đoạn trích

- Hai đoạn văn đặc sắc khắc họa nhân vật Mị ở thời điểm khác nhau trong cuộc đời làm dâu nhà thống lí Pá Tra. Từ đoạn văn thứ nhất đến đoạn văn thứ hai là những vận động đối thay âm thầm nhưng mãnh liệt trong Mị (Từ trạng thái tê liệt về cảm xúc đến cảm giác nuối tiếc quá khứ; từ trạng thái tê liệt về ý thức đến những khao khát về hạnh phúc; từ mất ý niệm về thời gian nay nhận thức rõ sự đối lập gay gắt giữa quá khứ - thực tại, nhất là cảm nhận về thực tại đau thương “nghĩ mình không bằng con ngựa”; ...)

- Sức sống tiềm tàng mạnh mẽ bất chấp hoàn cảnh sống khắc nghiệt

- Nghệ thuật miêu tả diễn biến nội tâm phức tạp, điểm nhìn trần thuật chuyển dần vào nhân vật, chi tiết nghệ thuật đặc sắc mang tính biểu tượng,...